

La gran por del 14-D

Si abans no s'ha produït un improbable miracle, aquest número d'EL TEMPS arribarà als seus lectors el mateix dia, o el dia després, d'una vaga general. La primera que, d'ençà de més de mig segle, haurà tingut lloc a l'estat espanyol. I és ben probable que la vaga, prescindint de la guerra de xifres i de les valoracions que uns i altres en faran, haurà estat un èxit. No un èxit clar i net de la capacitat de mobilització dels sindicats, que no és tanta com ells es pensen i com hauria de ser, sinó un èxit de la protesta general, la primera expressió col·lectiva d'un estat general d'irritació i de malestar. I això, precisament, quan la millora de la salut econòmica aparentment justificaria la sensació contrària. Aquesta és la primera cosa que el govern no és capaç d'entendre: si la salut econòmica millora, ¿com és possible tant de descontentament? No ho entenen, i tenen una por irracional d'allò que no comprenen.

Perquè el govern, i el partit que tant de poder ocupa, han esdevingut incapaços d'entendre la mesura dels seus errors, la dimensió del malestar mateix que ells han creat. Per acudir a les paraules d'una persona gens sospitosa de *desafecte al règim*, i que ha contribuït com ningú a la formació de l'opinió pública espanyola dels últims anys, el govern no és conscient de «*su recalcitrante empeño en destruir toda disidencia, desoír toda crítica, anular todo debate i destruir toda medicación posible con los ciudadanos que no sea el derecho al voto. Los grupos minoritarios en las Cortes son avasallados; los sindicatos, desoídos; la oposición, arrinconada; la Prensa, corrompida; la televisión, sojuzgada; la cultura, sobornada; los intelectuales, diezmados*». Això és una part del que passa, i el govern té una por pànica que li ho retreguen, que li ho tiren a la cara. Té una por immensa a la simple veritat; la societat, el país, la política, el benestar de la gent, no està fet només de control de la inflació, de beneficis empresarials, d'augment de la inversió, de projectes de millora de les carreteres. No està fet només de tècnics i de tecnologia. Hi ha també, precisament, totes les altres coses que ells han ignorat o, pitjor encara, han intentat destruir. La gent, la població de simples votants, han arribat a intuir-ho, primer foscament, després clarament, després amb irritació creixent. I el govern té por.

No té por que una vaga general l'enderroque, no de perdre la legitimitat política estricta. Té por de perdre la legitimitat moral, la suposada adhesió majoritària a *tots* els aspectes i dimensions de la seua política. Por que es demostre que, en efecte, hi ha un rebuig general a tot allò que és rebutjable: a la prepotència (més real com menys la reconeixen), a la imposició que fa impossible negociar, a l'exhibició impúdica de tanta nova riquesa, de tant de poder sense traves; a la sensació que dels meravellosos èxits econòmics, només una minoria se n'aprofita efectivament. Acceptar la realitat del malestar, acceptar les raons de la irritació, seria acceptar els propis errors que ha portat. I és això el que es resisteixen a fer: tenen por de la pròpia feblesa. Potser per excès de por, han volgut projectar-la damunt de tot el país.

Per això han volgut convertir la vaga general en un fantasma ple d'horribles records, ple d'amenaques de mals desconeguts i terribles. Com si en el fons hi haguera un missatge d'apocalipsi: o nosaltres, o el caos. O seguïu fins a l'última les nostres —i només nostres— decisions, idees, posicions, o l'alternativa és el desastre. Com si digueren: això que aneu a fer, aquesta vaga que desafia el nostre poder, és

una ingratitude que no us perdonarem. Ells poden fer-ho, poden desafiar impunement fins i tot el conjunt del moviment sindical, fins i tot la societat sencera: ho poden fer, perquè saben que l'endemà de la vaga tornarien a guanyar unes eleccions. No hi ha alternativa política, i ho saben. Per això mateix, haurien d'estar tranquils. L'interès suprem, que és la continuïtat en el poder, el tenen pràcticament assegurat: l'oposició a l'esquerra és una simple molèstia, i l'oposició a la dreta un desgavell sense remei. El PSOE i el seu govern poden estar tranquils en el poder. Però tenen por, i ens la volen transmetre. Tenen por que l'única oposició real que els quede —i a un govern socialista!— siguin els sindicats, que el seu enemic —l'enemic d'un govern socialista— siga la irritació i el malestar popular. Si tanta por esdevinguera mala consciència, i si la mala consciència esdevinguera capacitat de diàleg, comprendre i acceptar les raons de la protesta, si això tan improbable passara, llavors la vaga del dia 14 no hauria estat inútil. Però és difícil que qui té por de la realitat baixi al carrer i escolte. □